

Congresseren voor de vrede

Ward Ruyslinck

Op het broeierig hete plein voor de Sporthalle hangen de vlaggen van de landen, die deelnemen aan het Wereldvredecongres, slap neer, want het zoele briesje, dat de poëtische pruiken zo vaak een geschikt tegenrijm aan de hand heeft gedaan voor het aanbiddelijke Liesje, blijft aan de oostelijker Müggelsee voorbehouden. Binnen, in de grote zaal, wordt de plenaire slotzitting door 1.100 afgevaardigden uit 101 verschillende landen bijgewoond.

Duizend honderd bezwete bruine, zwarte, gele en blanke gezichten. Duizend honderd doordrenkte boernoesen, sarongs, soutanes, confectiepakken, jurken... Alleen de Vietnamezen schijnen niet te transpireren, waarschijnlijk omdat ze al voor hetere vuren hebben gestaan. Kleine, zachte, vriendelijke, bescheiden, koffie-verkeerd-kleurige broeders uit de verkoolde wouden, uit de Aziatische Hel. Ik moet aan een vers van Allen Ginsberg denken: 'Arkduif met een tak van de Dood', en aan het andere vers van hem: 'zoals wij de Chinese Engel van onze deur hebben verdreven zal hij ons verdrijven van de Gouden Deur van de toekomst', en ik moet ook denken aan een (alweer) nieuwe roman over Vietnam die in de etalage van een boekhandel in de Friedrichstrasse lag: *Trotz Taifun wächst des Bambus*. Ik luister naar mevrouw Binh, in wier woorden de tyfoon voortraast, en in de pauze hoor ik in de wandelgang een van de andere leden van de Vietnamese delegatie, die enkele dagen tevoren nog aan de Parijse conferentietafel zat (hoe heet hij ook weer? Dan Van Dong Trong...? Wie houdt ze uit elkaar?), met rustige ironie het portret van Cabot Lodge maken, 'de aristocraat van Boston' (sic) die tijdens de palavers in de Franse hoofdstad veinst te zitten slapen, maar bij het geringste onraad de oren spitst. De diplomaten sluimeren, maar de napalmfabrikanten zijn klaarwakker.

En dan verschijnt, na de pauze, een Brits afgevaardigde op de kathedraal om de vergadering mededeling te doen van het feit, dat zo pas een schip van Farben IG (je weet wel, die heren die Hitler van Zyklon B-gas voorzagen om het lijden van de joden endgültig te verzachten) in de Rijn een lading vloeibaar gifgas had 'verloren' en dat deze bijdrage van Kiesinger [bondskanselier van Duitsland] tot de oorlogsindustrie de uitroeijing van een groot deel van de vissen, tot in Nederland toe, voor gevolg had. Je zit daar en je kijkt om je heen, naar de grijze gebilde Argentijnse dichter Varello, naar de kwieke (eveneens gebilde) Giorgio La Pira (ex-burgemeester van Florence en voorzitter van de Wereldfederatie van Zustersteden), naar dominee Niemöller, en wie zit daar nog meer in dienst van de vrede, en je ziet niets anders dan verslagen gezichten. Zelfs onze Isabelle Blum, te midden van de begonia's op de eretribune, verliest er haar onweerstaanbare glimlach bij.

Isabelle Blum, van 1966-1969
Voorzitter Wereldvrede raad

Romesj Chandra, algemeen secretaris van de Wereldvredeeraad (1966-1977), en van 1977-1990 voorzitter.

Je zit daar als een vredeslam onder de vredesschappen, en daarbuiten huilen de wolven, vlak achter de Muur. De simultaanvertaler ratelt onverstoord voort aan je oor en de 'arkduif met een tak van de Dood' wordt opeens 'een arend met boordkanonnen'.

Romesj Chandra sprak het slotwoord uit, en de moedeloosheid wijkt voor grimmige vastberadenheid.

Totdat je thuiskomt en de kranten doorbladert en de radio en de televisie aanzet: geen woord over de Berlijnse Wereldvredebijeenkomst. Wel een uitvoerig verslag over ... een internationaal congres van Esperantisten. Zou de sluimerende 'aristocraat van Boston' er erelid van zijn?

Tja je vraagt je af: wat hebben we ginder gedaan?

En: is de vrede niet ook een Belgische aangelegenheid? ...Shall we overcome?